

Hegyeshalmi Lapunk

I. Évfolyam 6.szám

2020.augusztus

Lelkinap Hegyeshalomban tizenhetedszer

2020. augusztus 22-én, az idei nyár talán utolsó forró napján rendezték meg a XVII. Hegyeshalmi lelkinapot, melyen Wolf Pál Péter bősárányi plébános, falunk szülőtte elmélkedett az Oltáriszentség titkairól. Személyes hangú beszédében Péter atya kiemelte, Krisztus testének vétele nem csupán kevesek kiváltsága, hanem gyógyszer, mely elősegíti megtérésünket.

Az előadást követően Butsy Lajos házigazda plébános vezetett szentségimádást. Imáját három bibliai szövegrész köré szervezte, miközben a helyi családok énekkar dicsőítő énekekkel szolgált.

A résztvevőket ezután egy finom pörköltre és kötetlen beszélgetésre hívták a szervezők, majd délután tanúságtételek következtek: előbb a Méces Szeretetszolgálat számolt be börtön-levelező szolgálatának tapasztalatairól, majd az immár hét éve településünket is érintő Jerikó zarándoklat megálmodója beszélt indíttatásáról. A hallottakat kiscsoportos beszélgetésben értékelték ki a résztvevők, majd 16 órakor ünnepi szentmise zárta a rendezvényt. Köszönjük mindenkinek, aki idén is hozzájárult a lelkinap létrejöttéhez!

Paksa Balázs

Sportöltöző és Sportpálya avatás

Augusztus 9-én vasárnap átadásra került a pályázat útján felújítást nyert hegyeshalmi sportöltöző és sportpálya. (Előző számunkban hírt adtunk róla: Célegyenesben a sportpálya és épületének megújulása)

A nagy meleg ellenére sokan kilátogattak a rendezvényre, ahol kora délutántól programokkal várták a sportbarátokat és az érdeklődőket. Sportprogramok, foci meccsek, és a fiatalabb korosztálynak ugrálóvár, szabadtéri játékok és gyerekprogramok tették színesebbé a délutánt.

Az eseményen tiszteletét tette Nagy István agrárminiszter is, aki a közös összefogás értékét hangsúlyozta ki beszédében és fákat ajánlott fel a sportegyesületnek a környezet további megszépítésére.

A HSC 1931 ezúton is mindenkinek köszönetét szeretné kifejezni, akik bármilyen formában hozzájárultak, támogatták, segítették ennek a beruházásnak a létrejöttét.

Szent István ünnepe

A koronavírus-járvány miatt, idén először tartott önkormányzatunk nyilvános ünnepséget. Augusztus 20-án szép számmal gyűltek össze megemlékezők a Magyar Millenium Terén, hogy közösen ünnepeljék államalapításunk évfordulóját. Az ünnepség keretében Butsy Lajos plébános megszentelte az új kenyeret és Szőke László polgármester tartott ünnepi beszédet. Idén Hegyeshalom Nagyközségért elismerő Díszoklevélben Andrassy Líviát részesítette az önkormányzat, a helyi közösségért végzett áldozatos munkájáért.

A Hegyeshalmi Nagymama Klub élete régen és most

A Nagymama klub 1996. októberében alakult 20 taggal. Ez alatt a 24 év alatt a vezetői teendőket Forgács Árpádné, majd Borsecki Istvánné és később Tompa Sándorné Marika látták el. Ők sajnos már nincsenek velünk. Marika után én -Gösi Tiborné Marika- látom el a vezetői feladatokat. Tagjaink száma jelenleg 10 lelkes főből áll. 2019-ben Kondorosi Jánosné Juci nénit, csapatunk egyik meghatározó motorját sajnálatos balesetben elvesztettük, így egy vidám, jókedvű színfoltja távozott kis közösségünknek.

A klub tagjai, rendszeresen, havonta legalább egyszer összejönnek, ilyenkor teázunk és egy jót beszélgetünk. Elmondhatjuk, hogy aktív tagjai vagyunk a falu közösségi életének is, hiszen szinte minden eseményen, rendezvényen igyekszünk részt venni. Rendszeres indulói vagyunk az ősszel megrendezésre kerülő Civil szervezetek sütő-, főzőversenyének és már évek óta segédkezünk az augusztus 20-ai ünnepeken, az új kenyér felszegésénél.

Szívesen működünk együtt más, ugyancsak helyi szervezetekkel, mint a Szivárvány Családbarát Klub, akik már többször kérték, hogy táncházaik alkalmával gondoskodjunk nekik egy kis harapnivalóról, italról. Legutóbb pedig a HSC 1931 sportöltöző és sportpálya avatóján kínáltuk finomságainkkal a jelenlévőket.

Szívesen veszünk részt a karácsonyi készülődésben, az adventi programokban és segítőkészek vagyunk a jótékonyági disznóvágások alkalmával is.

Klubunk tagjai nagyon szeretnek kirándulni, nagyon sok helyen jártunk már, rengeteg élménnyel gazdagodtunk az ilyen utazások alkalmával. Ilyenkor jelentős segítséget kapunk a HSC 1931 vezetőjétől Török Zoltántól, illetve Baranyai Józseftől, amiért nagyon hálásak vagyunk! 2018-ban például lehetőségünk nyílt általuk és további támogatóink által eljutnunk Székelyföldre, ami csodálatos és meghatározó volt mindannyiunk számára.

Természetesen van lehetőség csatlakozni klubunkhoz, bárkit szívesen fogadunk, aki szeretne egy aktív, vidám kis közösséghez tartozni! Jelentkezni lehet Gösi Tiborné Marikánál: 06 30/448-4398

Nagymama Klub nevében Gösi Tiborné

Településfejlesztési órák

A Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Egészségügyi Bizottság nemrégiben indított egy havi rendszerességű fogadóórát, ahol a településsel, településképpel kapcsolatban véleményt észrevételt, javaslatot, kérést, kérdést vehetnek fel a lakosok.

Ennek kapcsán beszélgettünk Belya Attila bizottsági elnökkel, aki kifejtette, hogy egy további lehetőséget szeretnének biztosítani a véleménynyilvánításnak, a lakossági fórumon, közmeghallgatáson kívül. A lakosság elmondhatja észrevételeit, állást foglalhat az önkormányzat településfejlesztési, településrendezési tevékenységéről. Ezzel egyidejűleg mind a bizottság, mind a testület visszajelzést kaphat a képviselő-testületi perspektíva megfelelőségéről. A fogadóóra is egy plusz lehetőség a találkozásra, hogy még közvetlenebb legyen az együttműködés és a kapcsolat önkormányzat, valamint a lakosság között. Ez a kettős cél, - a településfejlesztési elképzelések felszínre hozatala és megoldása és a szorosabb együttműködés- lebegett a településfejlesztési bizottság elnökének szeme előtt, amikor elindította a kezdeményezést.

Másrészt pedig mivel biztosan vannak olyanok, akik a nagy nyilvánosság előtt nem szeretnének úgy kiállni, mint egy közmeghallgatáson, vagy lakossági fórumon, ezért számukra a fogadóóra szintén egy jó megoldás lehet, mert esetleg négy szemközt vagy hatszemközt jobban megnyílnak, szívesebben beszélnek a településfejlesztési problémákról, meglátásaikról. Eddig két alkalommal volt fogadóóra, amire többen is érkeztek. Volt olyan, aki konkrét problémával jött és volt, aki csupán aktuális információkat szeretett volna kapni a napi működéssel, fejleményekkel kapcsolatban.

Mi történik azután, miután valaki megkeresi a Településfejlesztési Bizottságot, egy fogadóóra alkalmával?

Belya Attila válaszában elmondta, hogy általában az emberek nagy többsége a saját érdekeit helyezi előtérbe, ami természetes dolog, így bizottságnak először azt kell megvizsgálni, hogy ez az egyéni érdek hogyan viszonyul a közösségi érdekekhez. Amennyiben nincs ellentét, akkor támogatják, hogy elkezdődjön a problémamegoldási folyamat. Ha viszont azt látják, hogy a kérés, illetve probléma szembe megy a közösségi érdekekkel, akkor nem támogatják a kérdéses ügyet. Ezután megosztják az információt a polgármester úrral és a képviselő-testülettel, majd megpróbálnak megoldást találni, illetve orvosolni a problémát. Van, ami könnyen megoldható, de van és biztosan lesz olyan kérdéskör is, amely meghaladja a bizottság kompetenciáját. A bizottsági elnök, példát is említett, egy egyszerűbb esettel kapcsolatban: az Óvári utca lakói kérték, hogy a nagy forgalom és száguldozások miatt helyezzenek ki egy 30-as sebességkorlátozó táblát. Ezt a képviselő-testület már meg is tárgyalta és beépítésre került a többi forgalommal kapcsolatos megoldandó feladat közé, így a táblák hamarosan kihelyezésre kerülnek.

A Településfejlesztési Bizottság tervez majd beszámolót a közösség felé, hogy milyen jellegű megkeresések érkeztek, természetesen figyelembe véve, ha valaki nem szeretne rivaldafénybe kerülni. Ennek formáját még keresi a bizottság.

Ami biztos, minden hónap első szerdáján 18.00-tól 20.00-ig lehetősége van az érdeklődőknek, hogy a véleményt észrevételt, javaslatot, tegyenek a településsel a településképpel kapcsolatban, a hegyeshalmi Polgármesteri Hivatal kistermében.

Beszélgetés Grančay Nórával, az egyik legismertebb diplomás idegenvezetővel Pozsonyban.

Kedves Nóra, az utóbbi időben úgy látom, hogy a szlovákok turista néppé változtak. Utazgatnak messzi országokba és néha úgy tűnik, mintha az otthoni értékeket nem is nagyon ismerik. Ismerik a szlovákok Pozsonyt?

Az igazság az, hogy a szlovákok többsége sajnos jobban ismeri például Dubrovnikot vagy Splitet, mint Pozsonyt, mert sokak számára a nyári szabadság azt jelenti, hogy külföldre utaznak és ami otthon van az kevésbé figyelemre méltó. Sokszor tapasztalom, hogy ha valaki Pozsonyba hív külföldi látogatókat és velük együtt mennek megnézni a várost, csak csodálkoznak, mennyi érdekesség van nálunk. Két óra sétálgatás alatt annyi minden látható, hogy jobban meglepődnek, mint vendégeik. Valószínűleg azért, mert a hétköznapokban sietünk és nem vesszük észre a városban lévő érdekességeket, pedig érdemes lenne egy kicsit megállni és észre venni mit hagyott Napóleon Pozsonyban, milyen emléktáblák vannak a városi falakba vésve, hogy mosolyog a földből egy kibukkanó férfi és hívja magához a szép lányokat, akik átölelve közös fényképet szeretnének vele, hiszen minden emlékműhöz érdekes narrációk is kapcsolódnak.

Pozsony földrajzi helyzete Közép-Európában nagyon vonzó, a csehek, az osztrákok és a magyarok számára is. A magyar turistáknak vannak érdekes, specifikus kérdéseik?

Nagyon sok magyar turista látogat Pozsonyba, főleg nyáron és az advent idején. A pozsonyi karácsonyi vásárok nagyon vonzóak, és a sok karácsonyi édesség mellett, szinte mindenki megkóstolja a "pozsonyi kiflit".

Természetes, hogy a magyarok részére más a látogatás programja Pozsonyban, mint például az amerikai látogatóknak. A magyar turisták jól ismerik a történelmet és tudják, hogy Pozsony a múltban a Magyar Királyság (szlovákul: *Uhorsko*) fővárosa volt, ahol több uralkodót is megkoronáztak. Ezért nagyon érdeklődnek mindenről, ami összefügg a közös történelemmel: hol hirdették ki a márciusi törvényeket, hol hangzott el Kossuth Lajos híres beszéde, hol írt verseket Petőfi Sándor, hol járt iskolába Bartók Béla, vagy melyik épületben volt a parlament. De a mai politika is sokakat érdekel, például, hogy a szlovákoknak milyen tapasztalataik vannak az euró használatával kapcsolatban.

Még egy aktuális kérdésem lenne, kedves Nóra. Milyen hatása van a mostani pandémiának a turizmusra?

A koronavírus első hulláma alatt a turizmus megbénult. Mostanában is csak nagyon lassan indul újra. A Duna folyó Pozsony számára egy turisztikai központ, mert sokan - Amerikából, Ausztráliából, vagy Németországból - szállodahajóval érkeznek és a Budepest - Bécs közötti Pozsony mindig meglepi őket. Szeretik a barátságos hangulatot a vendéglőkben, kávéházakban, sörözőkben és szívesen tesznek sétákat a régi és a mára már renovált pozsonyi óvárosban. A vírus miatt mostanában nagyon kevés ilyen szállodahajó érkezik, mert az EU külső határai le vannak zárva. Ezért ezen a nyáron a turizmus a helyiekre és a szomszédokra - magyarokra, németekre, csehekre, osztrákokra - koncentrált. Pozsony környéke is nagyon érdekes, mert több szép kastélyt is meglátogathatunk, de szőlőtermelő helyeket, pincészeteket is szép számmal találhatnak az ide látogatók. Így akár egy egész hetet is eltölthetünk, mire mindent végigjárunk és élményekkel telve térünk haza.

Aktívan a szabadban

Az elmúlt években egyre nagyobb teret nyert a szabadidős sportban az úgynevezett „street-workout”, azaz a szabadterén felállított testedző eszközök, parkok, sportparkok - használata. A szabad levegőn végzett testmozgás, a hagyományos sporteszközökhöz képest, új, élményszerű lehetőséget kínál az aktív szabadidő eltöltésére.

2016-ban alkalom nyílt a Nemzeti Szabadidős- Egészség Sportpark Programban való részvételre, így önkormányzatunk is élt vele és pályázatot nyújtott be egy sportpark megvalósítására, azzal a céllal, hogy a mozgás-gazdag életmódot folytatók és a mindenki számára elérhető sportolási lehetőségek száma növekedjen. Ezáltal remélve, hogy a sportolás a mindennapi élet alapvető részévé válhat minél több ember számára. 2019. júliusában pozitív elbírálásban részesült a pályázat, így közel 15 millió Ft-ot nyert az önkormányzat a kültéri sporteszközök beruházására.

A sportpark augusztus 14-én átadásra került, így bátran birtokba veheti, aki aktív kikapcsolódásra vágyik, miközben testi-lelki jólétét is karbantartja.

Beszélgetés Pavol Mešťan professzor Úrral, a Pozsonyban található Zsidó Kultúra Múzeumának igazgatójával.

Professzor Úr! Az Ön munkája elég sokoldalú. Hosszú évek óta tart tevékenykedése az antiszemitizmus ellen, ami a szlovák-magyar kapcsolatokat is érinti. Antiszemitizmussal, sajnos, ma is találkozunk még a szlovákok és magyarok körében is, annak ellenére, hogy mindkét állam a mai demokratikus törvényeket elfogadva elítél minden olyan extrémizmust, ami sérti az emberi jogokat, ami becsmérli az etnikai, vagy vallási különbségeket. Mi az oka ennek?

1945 januárjában Auschwitz felszabadításával és később a második világháború végeztével, sajnos nem lett vége a sok fajta humanizmus elleni jelenségeknek, amelyek mai napig sem tűntek el a világban. Az elmúlt 75 évben is látható volt, hogy sem Európában, sem globálisan az emberek nem tanultak a történelemből. Így elmondható, hogy addig, amíg az emberekben fennmarad az ellenség érzete és a legalacsonyabb ösztönök, mint a rasszizmus, a destrukció, a rombolás vagy többféle negatív viselkedési formák; amíg az emberek nem tudnak tanulságot levonni még a genocidából -népirtás- sem, addig mindig is találkozhatunk majd ilyen fajta magatartásokkal.

Ha kutatni akarjuk az okokat, melyek az emberek között gyűlölethez vezetnek, akár csak a fent említett időszak, nem elég ismerni a szomorú statisztikákat a holokauszt áldozatairól, mert közvetve is több millió ember sorsát kísértheti még máig, az akkor átélt borzalom. Hisz azoknak az embereknek, akik a gázkamrákban haltak meg, családjaik voltak, akik esetlegesen túléltek ugyan a holokausztot, de a mai napig hordozzák annak mélyreható fájdalmát. Ha ilyen összefüggésekben kutatunk, akkor a második világháború tragédiája még nagyobb lesz és a tanulságok ebből az időszakból még dramaturgusabbak lesznek.

Az antiszemitizmus különböző formákban ismerhető meg, így agresszív formákban is, de közös alapja az, hogy élőszkodik a nehezen eltávolítható előítéleteken. Addig, amíg a társadalomban megmaradnak ezek a jelenségek, mert nincs elég ismeret és tudás az emberekben erről, addig nem fog sikerülni a dezinformációkat, az extrémizmust, és fajok becsmérést, a vallások vagy nemzetiségek elleni magatartásokat kiirtani.

Az antiszemitizmus Szlovákiában régebben, de még ma is sokszor egybefolyik a magyarok elleni magatartással. Milyen szerepet játszik a nyelv és nyelvek között létező különbség az antiszemitizmus terjedésében?

A nemzeti nyelvek közötti különbségek nem egyszer olyan szerepet is betölthetnek, mint egy „mankó“, azok részére, akik hajlanak a vallással vagy a nemzetiséggel kapcsolatos extrémizmus felé. Ami az antiszemitizmust illeti ennek a kérdésnek komoly alapja van, főleg a 19. század második felét illetően és a 20. század első felében. Ebben az időben nálunk olyan vélemények uralkodtak, hogy éppen a zsidók azok, akik a szlovákokat „magyarosítani“ akarják. Ma, úgy gondolom, hogy az antiszemitizmus már nem nagyon függ össze a magyarok elleni magatartással, mert a Szlovákiában élő zsidók identitása nem attól függ, hogy milyen nyelven beszélnek. Természetesen történelmi remineszcenciák (visszaemlékezések) előfordulhatnak, de a mai antiszemiták részére a nemzetiség kérdése azokra vonatkozóan, akiket gyűlölnék, csak másodrangú.

Ön több éve foglalkozik szakmai kutatásokkal arra kérdésre vonatkozóan, hogy milyen szerepet játszik az antiszemitizmus a szlovákiai politikában 1948-tól napjainkig. 2011-ben megjelent szlovák nyelven egy könyve „Antiszemitizmus a szlovákiai politika fejlődésében“ címmel. Ebben komplex formában tárgyal az antiszemitizmusról az önálló szlovák állam megalakulásától egészen a EU belépésig. Ez a könyv nagy érdeklődést keltett szakmai és politikai körökben közép európai szinten. Készült fordítása más nyelvre is?

Minden könyvem, amely az antiszemitizmussal foglalkozik, angol nyelven is megjelent. Elmondhatom, hogy az angol fordításnak köszönhetem a nagy visszhangot és érdeklődést ebben a témában. Nagyon örülök, hogy a világban elismert szakemberek pozitív módon értékelték a könyveimet.

Professzor Úr, dolgozik most is valamin?

A Szlovák Nemzeti Múzeum és a Zsidó Kultúra Múzeuma közös munkájának eredményeként nemsokára elkészül egy olyan katalógus, mely fényképekkel, cikkekkel, szöveggel gazdagon illusztrált. A könyv egy állandó kiállítás eleme lesz a Holokauszt Múzeumban, Szereden.

Olyan reprezentatív könyvet igyekszünk összeállítani, ami bemutatja, milyen körülmények között éltek a zsidók négy különböző munkatáborban Szereden. Ez a könyv nem csak a kiállításhoz készül, hanem oktatási céllal azon középiskolások és főiskolások számára, akiket ez a téma érdekel.